

Halloweeni ohvrid

Ain Kallis

klimatoloog

Sel sügisel sai ka Eesti näha täiuslikku tormi. Ameerika moodi. Samanimelises katastrooffilmis heitlevad kuus kalurit oma elu eest võitluses ebavõrdse vastasega. Loo aluseks on 1991. aasta oktoobri lõpul aset leidnud sündmused Atlandil.

Hilissügisel kohtuvad Kanadast pärinevad külmad õhumassid ookeani kohal soojema niiske õhuga. Säärased randevuud kujunevad sageli õige tormilisteks.

USA ja Kanada rannikul kutsutakse neid kirdest puhuva rajutuule järgi nor'easter'iteks. Mõnikord toovad nad kaasa lumemöllu, mõnikord jäävihma - igal juhul ebameeldivusi.

Külaline Mehhiko lahelt

Üheksa aastat tagasi sattus sinna kanti kauge külaline Mehhiko lahelt. Orkaani Grace jäänused, mis aga Golfi hoovust ületades olid energiat juurde saanud.

Õhurõhk langes järsult, tuul tugevnes ankrus hulpivate ilmapoide andmeil kuni 33 meetrini sekundis, lained küündisid 13 meetrini.

23 meetri pikkust kalalaeva Andrea Gail oodati asjatult kodusadamasse. 11 päeva kestnud otsingute tulemusena leiti vaid kolm alusele kuulunud eset. Üks neist oli sisselülitamata avariiraadiojaam. Ekspertide hinnangul tabas hukki mehi sedavõrd ootamatult.

Maine'i osariigis löid lained sisse ekspresident Bushi maja aknad, mitmed hooned uhuti merre. Kokku ulatusid Halloweeni tormi kahjud sadadesse miljonitesse dollaritesse.

Filmina leidis torm vaatajate hulgas päris hea vastuvõtu, kriitikute meelest oli ta aga keskpärane. «Täiuslik torm» ei ole täiuslik film.

Texase tehnikaülikooli tudengite arvates oli see siiski tunduvalt etem tornaadoküttide filmist «Pööris». Selle võtsid meteoroloogid vastu samasuguse ironiaga kui astronoomid meie oma «Supernoova».

12 000 hukkunut

8. septembril täitus aga sada aastat USA kõige ohvriterohkemast katastroofist - Galvestoni orkaanist. Kuuemeetrised lained purustasid täielikult tolle Mehhiko lahe äärsel saarel asuva linna, mõnedel andmetel hukkus 12 000 elanikku.

Kuuldavasti tehakse ka sellest, «veelgi täiuslikumast» tormist film